

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563;
Zagreb št. 39.011;
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2999

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Ne zapirajmo oči!

Ko smo šli v boj proti navijanju cen, da bi pomagali konsumentu in našemu kmetu, in ko smo pozneje nastopili proti pretiranim najemninam, da bi uradništvo in delavstvo, ki se jima plače nižajo, olajšali stisko, so nam prizadeti vrgli v obraz: To je demagogija! Če danes kažemo na novo rano, ki se demagije bolj odpira na našem telesu, to je na brezposelnost, na vse njene nevarne izrastke v socialnem, moralnem in tudi političnem pogledu ter svarimo podjetnike, naj vendar nekaj žrtvujejo za blagor svojega bližnjega, svojega delavca, ki jim je vendar svoje najdražje, svoje telesne sile pustil v njihovem podjetju, tedaj nam podjetniki odgovarjajo, da jim nismo naklonjeni in da zato odpovedo naš list. »Beati possidentes«, blagor njim, ki kaj imajo! Radi bi v miru uživali svoje bogastvo in zato se otepaajo vsake javne besede, izpregovorjene v prid ubožnejšim, kakor sitnih muh in podijo od sebe »demagoge«.

Mari bi bilo bolje, da bi molčali? Mari odvrnemo gorje, ki ga je prinesla gospodarska kriza, od sebe s tem, da kratkoma zapremo oči? Res je, kriza je zadela vse, tudi posestnike, trgovce in podjetnike, ni pa zadela vseh enakomerno. Mi se borimo samo za to, da bi se breme gospodarske krize porazdelilo sorazmerno med vse stanovse, da bi se šibkejšim in ubožnejšim zagotovile vsaj golo življenje, če jim res ni mogoče preskrbeti človeku spodoben eksistence. To je pač najmanj, kar lahko zahteva tudi danes vsak poedinec, tudi delavec, tudi zadnji berač, od človeške družbe. Da bi se le vsi in posebno ti, ki kaj imajo, tega zavedli!

Sobotno zborovanje zbornice za TOI v Ljubljani nam je prineslo žalostno sliko našega gospodarstva, naše obrti in industrije; toda še temnejša je bila slika o položaju našega delavstva. V teku enega samega leta (1929—1930) so mezde na pr. v Trbovljah padle od 51 milijonov na 28 milijonov dinarjev. Dne 1. decembra je bila celokupna zavarovana meza v Sloveniji za 400.000 Din dnevno, za 10 milijonov Din mesečno in za 120 milijonov Din letno manjša kakor v tem času lanskega leta. Tako naglo se krčijo zaslužki našega delavstva in tako naglo raste brezposelnost. Po podatkih naših borz dela je bilo v evidenci brezposelnih dne 5. decembra 3212 delavcev; toda predsednik zbornice za TOI je mnenja, da znaša število brezposelnih v Sloveniji najmanj petkrat toliko, ako prištejemo k tem še sezonske in druge delavce, ki se niso prijavili. Za našo majhno Slovenijo je to že cela armada, in sicer armada lačnih in obupanih.

Srečo v nebreči ima danes tudi brezposelni delavec, ki se še ni povsem ločil od svoje zemlje in je poleg dela v tovarni tudi kmetovalec. Kriza je tudi na kmetih, toda delavci imajo navadno vsaj lastno streho, ima ožji krog sorodnikov in prijateljev, ki si bodo morda vsaj čez zimo naložili še njega poleg svojih družin na rama. Kam pa z našim pravim proletariatom, s poklicnim delavstvom, ki živi v naših industrijskih središčih in mestih in nimajo drugega kakor golih rok, ki bi rade delale? Samo okoli Ljubljane se klasi okoli dva tisoč takšnih brezposelnih. Kam ž njimi? Državne podpore za brezposelne pri nas ne poznamo in, kakor računajo, bi bilo treba za golo preživljanje teh ljudi najmanj 8 milijonov dinarjev mesečno. Odkod naj vzamemo ta denar?

Hvalevredna je zasebna pomožna akcija, ki je pri nas že v teku; želimo ji čim večjega uspeha in obenem pozivamo premožne, posebno naše denarne zavode in druga podjetja, naj globoko sežejo. Toda nikar si ne delajmo iluzij, da bi bile zasebne akcije kos tako težki nalogi. Sprito gospodarske krize in splošnega obubožanja našega prebivalstva in na podlagi dosedanjega uspeha sodijo poznavatelji razmer, da bi ta akcija utegnila prineseti v kakem meseccu tudi milijon dinarjev in morda celo poldrug milijon. Trajno bi pa ta akcija ne mogla uspevati v tem obsegu; pa četudi bi, ostane kljub temu milijonski primanjkljaj, ki je nujno potreben za prehrano teh ljudi. Poleg tega so podporni skladi naših javnih ustanov že davno izpraznjeni.

Kaj naj torej storimo? Treba je predvsem pobijati brezposelnost preventivno, da se zlo omeji, ker ga že ni mogoče preprečiti. Naša industrija naj prejme naročila in kakor je že predsednik zbornice za TOI poudaril, pri državnih naročilih mora imeti domača industrija prednost. Toda tudi dolžnost podjetnikov mora biti, da obdržijo svoje obrate do skrajne možnosti v teku in da se ne ustrašijo trenutnih škrtov — pogosto gre le za zmanjšanje dobičkov, niti ne za izgubo — še posebno, ker imajo navadno fonde na razpolago, ki so jih pomagale ustvarjati delavske roke. Večji del naše industrije in prav tiste, ki zdaj zapira vrata našemu delavcu, je v rokah tujcev. Ti so znesli že milijarde bogastva, ki so ga dvignili iz naše zemlje, s eragami našega delavstva, iz naše države. Zakaj ne bi zdaj kaj utrpeli za isto delavstvo, ko prihaja v skrajno stisko? Država bi lahko blagodejno vplivala nanje. To pravico si danes uveljavljajo vse države, tudi Nemčija. Kje je država, ki bi v današnjih razmerah inozemskim kapitalistom dovolila »export«, kakor je na pr. opustitev rudnika ali industrijskega podjetja, kjer je zaposlenih na desetisoče delavstva, ali pa celo grožnje za opustitvijo ali zaprtjem samo z namenom, da se od delavstva izprli privoljenje za znižanje plače?

Kolikor pa brezposelnost že obetoli in je torej ni mogoče več preprečiti, je po vsem tem, kar smo že zgoraj omenili, jasno, da naša zasebna pomožna akcija ne zmore težkih milijonov, ki so potrebni za prehrano brezposelnih, in da se mora to breme razdeliti na vso državo. Kako naj država to stori, ni lahko reči. Gotovo je, da bi že razpis javnih del — zima je za to velika ovira — precej omilil brezposelnost; toda ta način rešitve bi ne bil povsod na mestu. Zalibog ima tudi brezposelnost že svojo tradicijo in je že po vsem svetu doma, zato ne bo

Japonska in Rusija si delita Mandžurijo?

Francija simpatizira z Japonsko - Velika nervoznost v Washingtonu - Kitajska brez glave

London, 21. dec. Kljub ameriškim notam je vrhovni japonski poveljnik v Mandžuriji general Honjo 18. t. m. ukazal splošno prodiranje japonske armade iz Mukdena v smeri na zapad in jugozapad z namenom, da očisti to ozemlje tik do kitajske meje roparskih čet. Obenem je japonsko armadno poveljstvo pozvalo guvernerja severne kitajske armade Čansulijana, da evakuirajo mesto Činčou, ki leži na kitajsko-mandžurski meji, in sicer na kitajskem teritoriju, in umakne vse kitajske regularne sile za Veliki zid. Operacije so se že začele in ako Čansulijan ne bo izpolnil japonske zahteve, ki direktno posega v kitajsko suvereniteto, bo prišlo do jako resnih komplikacij.

Ameriška vlada je že drugič opozorila japonski kabinet, da bi zasedba Činčouva od strani Japoncev pomenila dejstvo, ki bi na Ameriko silno neugodno delovalo. Amerika je obenem v prijateljih, a odločnih besedah dala japonskemu kabinetu razumeti, da trajne okupacije Mandžurije ne bi mogla mirno gledati.

Tudi angleški vojni ataše v Mukden, polkovnik Thornhill, je izrazil japonskemu vrhovnemu poveljniku svoje začudenje nad japonsko namero, da se zasede Činčou, ker po njegovem lastnem opazovanju Kitajci tam ne zbirajo nobene armade, kakor to trdi japonski glavni štab. Japonska pa se za to ne zveni, ker se do sedaj še nobena vesela ni efektivno uprla postopnemu razširjenju japonske okupacije.

Nadvse tajnostno je slejkoprej zadržanje sovjetske Rusije. Dočim v Tokiu trdijo, da so odnosi med Rusijo in Japonsko čedalje bolj napeti, dasi se obe strani prizadevata, da ne bi prišlo do definitivnega preloma, pa so v Nankingu popolnoma nasprotnega prepričanja. Pravijo namreč, da sta se Japonska in Rusija že čisto konkretno dogovorili, da si Mandžurijo med seboj razdelita. To vest potrjujejo tudi pariški listi, ki trdijo, da se sovjetska Rusija pripravlja, da zasede ves tako zvani Hajlunčan, to je severno Mandžurijo z vzhodno kitajsko železnico vred, medtem ko bo Japonska dokončala z zavzetjem Činčouva okupacijo vse južne Mandžurije. V Nankingu pa so prepričanja, da bo Japonska potem posegla tudi po tako zvani zunanji Mongoliji, dočim bo Rusija spremenila svoj dosedanj protoktorat nad notranjo Mongolijo tako, da bo ta dežela postala s Sovjeti federativno zvezana republika.

Značilno pa je, da se je v inozemskem časopisu pojavila tudi vest, da je Francija sklenila z Japonsko tajen dogovor, glasom katerega bi Japonska Francijo diplomatsko podpirala, ako bi le-ta smatrala za potrebno, da zasede južne kitajske province, ki mejijo na njeno kolonijo Tonkin, to so: Jinan, Kvansi in Kvantun, odkoder se širi kitajska komunistična propaganda v francosko Indokino. Francosko zunanje ministrstvo je bilo vsled tega prisiljeno, da je 19. t. m. uradno te vesti odločno demantiralo in izjavilo, da Francija na

kitajski meji ne zbira nobenega vojaštva, kakor so to trdili nekateri inozemski listi.

Kitajska sama pa je brez državnega poglavarja. Izvršilni odbor narodne stranke Kuomintang se bo v kratkem zbral na plenarno sejo, da izbere republiko predsednika. Člani kantonske vlade, ki se, kakor znano, nabajajo v Nankingu, predlagajo, naj bi se za predsednika zopet izvolil Čankajšek, ki je bil od njih samih prisiljen, da demisionira. Čankajšek pa se odločno brani, zopet prevzeti odgovornosti polno mesto poglavarja kitajske države.

Pariz, 21. dec. AA. Indsko-pacifiška agencija poroča iz Pekinga, da je japonski general v Mukden, Honjo izjavil, da bo brez odlašanja zavzel Činčou, če Kitajci tega mesta ne bodo izpraznili.

Nova japonska ofenziva

London, 21. dec. tg. V okoliščini Činčouva so Japonci začeli novo ofenzivo v zraku. Mestu samemu so ultimativno napovedali generalni napad, če se mesto prostovoljno ne izprazni. Napad se pričakuje v prvih božičnih dneh. To grožnjo označujejo angleški listi kot zasramovanje sklepov Zveze narodov. Angleški in ameriški vojaški atašeji odločno demantirajo, da bi bilo opaziti znake zato, da bi Kitajci hoteli napadati. Činčou tudi leži popolnoma izven pasu južnomandžurske železnice. Zahteva, da se morajo Kitajci umakniti za veliki zid, je odločno proti odločitvi Zveze narodov.

Arnaldo Mussolini umrl

Zadela ga je kap

Milan, 21. dec. tg. Arnaldo Mussolini, edini brat šefa italijanske vlade je danes popoldne ob 2 umrl, zadet od kapi. Na ulici ga je v avtomobilu napadla slabost, ko se je s svojo soprogo in hčerko peljal domov s kolodvora, kamor je bil spremljal sestro. Ponesli so ga hitro v najbližjo reševalno postajo, kjer pa je Mussolini umrl v rokah zdravnikov, ne da bi se še enkrat zavedel. Vest o njegovi smrti je presenetila javnost tem bolj, ker se je še večer, ko je novi glavni fašistični tajnik Starace obiskal Milan, udeležil vseh javnih manifestacij. Arnold Mussolini je imel tudi daljši govor v poslopiju Popolo d'Italia, kjer ga je obiskal Starace. Arnaldo Mussolini je bil ravnatelj Popolo d'Italia ves čas, odkar je njegov brat prevzel vodstvo italijanske vlade, ter se tudi živahno udeleževal v političnem delovanju. Kot vzrok smrti se domneva prenaporno delovanje. Bil je star 46 let, 2 leti mlajši kot šef vlade.

Arnaldo Mussolini je bil med fašističnimi čes-

nikarji znan pod šifro a.m., ki se je prikazala v vrhovnem glasilu fašizma »Popolo d'Italia« vsakokrat, ko je bilo treba po nalogu ministrskega predsednika Benita Mussolinija zavzeti v do čenem vprašanju načelno stališče. V »Popolo d'Italia« piše še danes Benito sam, toda brezimno. Važni so bili pokojnikovi članki o stališču fašizma napram Cerkvi, ki so izšli v omenjenem listu pred podpisom lateranske pogodbe in potem. Arnaldo Mussolini je skušal ob vsaki priliki najti vez med fašizmom in katolicizmom in včasih imel javne govore, ki so tudi v cerkvenih krogih vzbudili pozornost. Sam se je imel za katoličana. Sicer ni javno mnogo nastopal. Benito Mussolini, s katerim sta bila zelo intimna, ga je večkrat povabil na delikatne misije. Lansko leto mu je umrl najstarejši sin, ki ga je vprav oboževal. Pogreba se je udeležil tudi Benito, ki je ob mrtvaški tišini zaukazal, naj se zaigra »Giovinezza«. Benito bo nenadna smrt edinega brata gotovo hudo zadela.

„Dalmatinska akcija“ v Italiji

Ekspanzivni načrti fašizma

Pariz, 21. dec. 2. Antifašistična »Italia« pri naša nekatere zanimive podatke o imperialističnih težnjah fašizma. »Italia« piše, da hoče fašistična vlada pripraviti svet o svoji miroljubnosti, pri tem pa oborožuje svojo mladino in izvaja irendistično propagando. Na vseh fašističnih svečanostih se vsrjajo smotre fašističnih vojnih formacij in razširja imperialistični duh z raznimi govori in predavanji. Odbor takozvane dalmatinske akcije obstaja v vseh večjih mestih Italije. V raznih večjih mestih Italije nosijo fašisti dalmatinske zastave. Istotako obstajajo razni odbori za italijanizacijo Korziške. Fašistični tisk silno napada lorda Stricklanda in poziva ljudstvo Malte, da vzdrži v borbi proti britanski samopašnosti. »Tribuna« je pred kratkim pozvala italijansko javnost, da reši italijanski značaj tešinskega kantona v Švici, ki je izpostavljen germanizaciji, ker se Italijani v Švici ne morejo svobodno razvijati. »Tribuna« protestira, ker so švicarske oblasti prepovedale izhajanje italijanskega fašističnega lista v Lugano. To je za Italijo največji dokaz, da v Švici njeni držav-

ljani nimajo svobode. Fašisti sploh povsod razvijajo svoje imperialistične težnje, kako daleč pa gredo fašisti, je najboljši dokaz, da so izdali po univerzah tiskana navodila za dijakke, kako naj se obnašajo in pripravljajo na veliko borbo, ki jih čaka. Tako n. pr. so v Turinu tiskana taka navodila na drugi in tretji strani univerzitetnega indeksa.

Stanje fašističnih organizacij

Rim, 21. dec. 2. Zadnja dva meseca so bila predana predsedniku vlade Mussoliniju poročila o stanju fašističnih organizacij v Italiji. Po službenih poročilih vsebujejo fašistične vojaške organizacije: 1. fašistično milico, 2. mladinske borbeno organizacije in 3. »Ballio« in avantgarde. Vse te organizacije so urejene kot prave vojaške formacije. Fašistična milica ima 170 legij, mladinske organizacije 762 legij, katere imajo okrog 2.5 milijonov članov in 43.000 častnikov fašistične milice kot inštruktorje.

Beneš o gospodarski krizi

„Rešitev je samo v mednarodnem sporazumevanju“

Bukarešt, 21. dec. 1. Glasilo demokratske stranke »Luptac« je v svoji slavnostni izdaji ob priliki svoje 10 letnice objavilo tudi članek češkoslovaškega ministra dr. Beneša, v katerem daje smernice za pot do mednarodnega sodelovanja. Vsi strokovnjaki na gospodarskem polju, piše dr. Beneš, se s tem strinjajo, da odstranijo glavne vzroke sedanje gospodarske krize. Gotovo je, da imajo razne pojave gospodarske obolenosti svoje čisto krajne vzroke, in se morajo v prvi vrsti sem prištevati organski vzroki, ki jih je povzročil celokupni razvoj gospodarskega življenja v povojni dobi. Velikanske »rizi« ča, kakor Rusija, Kitajska ali Indija, so popolnoma izginile. Drugod je gospodarsko življenje omrtvilo radi prevelike zadolžitve, ki je zopet nastala

treba naši državi v tem pogledu delati nikakih novih poskusov in bo svojo akcijo lahko naslovila na izkušnje, ki jih imajo že druge države glede načina omiljenja brezposelnosti.

zaradi velikih dolgov in reparacijskih plačil. Takšne razloge češkoslovaški zunanji minister radevolje podpiše, pač pa bi moral on vedno protestirati proti temu, da bi se reklo, da so teritorialne spremembe dovedle do dosedanje gospodarske depresije. Mirovne pogodbe, v kolikor se tičejo teritorialnih vprašanj, nimajo s sedanjo krizo nobene zveze, kajti sicer bi bilo nerazumljivo, da je ves svet začel v gospodarsko bedo radi nekaterih sorazmerno malenkostnih sprememb v politiki srednje in vzhodne Evrope. Dr. Beneš se vprašuje, če bi resni ljudje ne mogli verjeti, da bi gospodarska kriza ne udarila z isto težo tudi Avstro-Ogrsko, katero so zamenjale narodne države, ki so nastale na njenih razvalinah. Dr. Beneš nadalje vprašuje, če bi morebiti gospodarska kriza prenehala, če bi se politične meje potegnile za par kilometrov proti severu ali proti jugu. Vprašanje, tako stavljeno, ni resno. Na koncu svojega članka poudarja dr. Beneš, da se narodi polagoma zapirajo v svoje hiše z resnim name-

Kralj pri predsedniku francoske republike

Pariz, 21. dec. AA. Hvalevredno, da sta predsednik francoske republike Doumer in njegova gospa priredila danes kosilo na čast jugoslovanskega kralja Aleksandra in kraljice Marije. Jugoslovanski suverenom je ob prihodu izkazal vojaško čast bataljon pehote z zastavami in godbo pod poveljstvom polkovnika. Ob prihodu je jugoslovanskega kralja in kraljico pozdravil Fouquiere, ki ima uradno dolžnost, da vodi in predstavi oslanike pri predsedniku francoske republike. Nato je jugoslovanske suverene pozdravil polkovnik Brosse, vojaški poveljnik Elizejske palače. Jugoslovanskega kralja in kraljico je ob prihodu na zgornji častni balkon sprejel šef vojne hiše predsednika republike general Braconis. Pri vstopu v samo palačo je jugoslovanski suverenom prišel nasproti sam predsednik republike Doumer ter ju peljal v znamenito dvorano poslanikov, kjer so se nahajali poleg ge. Doumer ostale uradne osebnosti, ki so bile po redu predstavljene kralju Aleksandru in kraljici Mariji.

Marinković odpotoval v inozemstvo

Belgrad, 21. dec. AA. Večer popoldne je odpotoval v inozemstvo na enomesečen dopust minister za zunanje zadeve dr. Marinković z gospo. Za časa njegove odsotnosti je določen za zastopnika ministra za zunanje zadeve dr. Kosta Kumanudi, minister za trgovino in industrijo.

Belgrad, 21. dec. — Zunanji minister dr. Voja Marinković je odpotoval s snočnjim simphon-ekspresom v Švico na zdravljenje, kjer se namerava zadržati mesec dni. Z ministrom je potovala tudi njegova soproga. Dr. Marinkovića so pri odhodu pozdravili pomočniki dr. Fotić in višje uradništvo zunanjega ministrstva. Koncem januarja bo dr. Marinković zapustil zdravilišče in se bo nato podal na zasedanje Zveze narodov ter na razorožitelno konferenco, ki se bo najbrž februarja otvorila v Zenevi.

Gibanje mednar. valut

Belgrad, 21. dec. 1. Današnja »Pravda« objavlja zanimiv članek o valutah in mednarodnem krutanju kapitala, iz katerega posnemamo sledeče informativne podatke: Nad zlato pariteto so se nahajale dne 2. dec 1931 valute sledečih držav: Češkoslovaška 0.06%, Belgija je stala točno na pariteti, Francija 0.05%, Holandska točno na pariteti, Švica 1.55% nad pariteto, Jugoslavija 0.68% nad pariteto, Grčija 1.51% nad pariteto, Združene države ameriške točno na pariteti.

Istega dne so se nahajale pod pariteto valute sledečih držav: Nemčija 1.76%, Anglija 19.06%, Danska 14.18%, Norveška 14.08%, Švedska 10.45%, Avstrija 6.38%, Poljska 0.18%, Madjarska 1.32%, Rumunija 1.19%, Španija 53.63%, Italija 2.53%, Japonska 0.93%, Kanada 12.50%, Južna Afrika 11.55%, Turčija 89.18%, Kitajska 53.18%, Hanov 49.58%, Egipt 18.68%, Avstralija 38.16%, Nova Zelandija 26.66%, Argentina 47.84%, Brazilija 38.20%.

nom, da si ustvarijo svojo gospodarsko avtonomijo. To je zgrešena pot. Edina pot, ki je odredilna, zaključuje dr. Beneš, je pot, ki nas vodi do iskrenega mednarodnega sodelovanja na gospodarskem polju, in sicer po načrtu, ki mora biti izdelan sporazumno med vsemi interesiranimi evropskimi državami.

„Lačen sem bil, pa ste mi dali jesti“

Dobrodelna kuhinja v Marijanišču

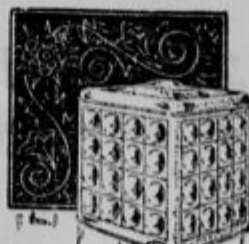
Ljubljana, 21. dec.

Ker je k letošnji krizi pritisnili še huda zima, je škofijska karitativna zveza pod predstvom priporja V. Učaka organizirala po celi škofiji pomožno akcijo, ki se je v nekaterih župnijah jako dobro obnesla, tako da znaša vrednost doslej nabranih darov v živilih in obleki okrog 60.000 dinarjev. Izredno požrtvovalno so se odrezale doslej zlasti župnije: Sora, Dolsko, Dol, Preska, vas Krasce pri Moravčah. Kmetijsko društvo v Trebnjem, dobrodelno društvo Vel. Lašče, v Ljubljani pa vodijo nabiralno akcijo župnijski dobrodelni odbori, s člani Vincencijeve in Elizabetne konference, katerim predsedujejo župniki ondostnih fara. V Ljubljani so pokazale nekatere trgovine izredno razumevanje za potrebe najrevnejših slojev, in so nakazale dobrodelni akciji večje količine živil, odkoder jih prevzemajo najpotrebnejši prosilci s nakazili dobrodelne akcije.

Načelnik zadruge trgovcev s kurivom g. Cebin je daroval 1 vagon premoga dobrodelni akciji, 1 vagon drv je daroval knezoškof ljubljanski dr. Gregor Rožman in še en vagon bo prejela akcija iz Pletarij. Kurivo se razdeljuje potrebnim, ki hodijo ponj z vozički. Prav dobro so se obnesle tudi izkaznice Vincencijeve družbe, katere kupujejo ljubljanci v velikem številu in s tem pomagajo premnogim iz najsilnejše bede.

Tako je z razumevanjem in dobroto javnosti uspelo škofijski karitativni zvezi, da odpre v Marijanišču, v bivši Ojstriževi hiši, dobrodelno kuhinjo že 7. dec. 1931. Ze prvi dan je dobilo tam 15 brezposelnih delavcev dobro in tečno domačo hrano; čez teden dni jih je bilo že okrog 50 in sedaj jih vedno čaka okrog sto na kosilo. Za obed so na razpolago štiri tople zakurjene sobe, ki jih je dal na razpolago g. prošt Andrej Kalan. Solske sestre pa kuhajo brezplačno in pripravijo vse potrebno, tako da brezposelni nimajo nobenega drugega dela, kakor da sedijo in jedo. Na žalost dobrodelna kuhinja že ne more več zadovoljiti vseh prosilcev. Za zadnje navadno zmanjka kosila. Vsak dan pa dobi kosilo nad 70 brezposelnih, katerim je na ta način pomagano iz najhujše stiske.

Dobrodelni akciji se je vrh tega posrečilo, da je izprosil v zavodih brezplačna kosila, kamor hodijo brezposelni in njih družine po kosilo. Tako je v škofijski kuhinji na razpolago 12 mest, v Lichtenurnovem zavodu 8, v semenišču 10, v hišnici sv. Jožefa 10, v bolnišnici 14. Vrh tega oddajajo še porte v Marijanišču in franciskanska in križevniška porta precej kosil. Hrana, ki jo dobivajo brezposelni, je izredno dobra in pripravljena iz vposlanih darov v živilih, ki so jih nabrali podeželski dobrodelni odbori. Precejšnje množine krompirja, zelja, repe, fižola in drugega je prejela že dobrodelna akcija. Upamo, da se bo dežela še nadalje tako pridno oglašala in da tudi mesto ne bo pozabilo svojih najrevnejših. Eno izkušnjo pa so si že nabrali vsi nabiralci, da še največ dobijo pri nepremožnih in takih, ki sami komaj shajajo. Kje so pa tisti, ki jih še ne skrbi za vsakdanji kruh?

Cena Din 36—

Vsaka gospodinja je navdušena

od prav tako koristne kakor tudi lepe, umetniško izdelane doze, katere vsebina, 1/4 kg najfinejše, neškodljive kave Hag. Vam daje še užitek in zdravje. Privoščite sebi kakor tudi svojim sorodnikom in znancom to vesele. Vsaka dobra trgovina z živili ima naprodaj

darilno dozo kave Hag.

Znižanje mezd na Jesenicah

Ljubljana, 21. decembra.

S strahom je jeseniško delavstvo pričakovalo 24. decembra, ko bi moralo po odpovedi od 10. decembra vse na cesto in ostati za dolgo časa brez zaslužka. V teh težkih dnevih bojazni in strahu pa je jeseniško delavstvo, kar mu je treba šteti v veliko čast, ohranilo potreben mir in razsodnost ter se je ves čas vedlo vzorno disciplinirano. Kranjska industrijska družba pa se je še ob času zavedla usodnih posledic, ki bi sledile, ako vrže delavstvo kar tako na cesto, čeprav je res, da je težka industrijska kriza zadela tudi to podjetje. Pomanjkanje naročil, zlasti pa velike investicije, ki so izčrpale lani mnogo kreditov, vse to je pripomoglo, da je podjetje zabredlo v veliko krizo, čeprav je podjetje drugače visoko aktivno.

Po pogajanjih pa se je dosegel sporazum, tako, da je podjetje svojo odnovo umaknilo ter sklenilo novo mezdno pogodbo. Kakor čujemo, bodo meзде sicer nekoliko reducirane, vendar ne v taki meri, kakor je prvotno nameravalo. Podjetje bo znižalo meзде za 5 do 7 odstotkov in bo delalo v takem obsegu, kakor do sedaj. Podjetje je nameravalo sedaj odpustiti samo 150 do 200 delavcev. Vendar pa je ostalo delavstvo uvedlo nova pogajanja, v katerem zahteva skrčenje de-

lovneга časa na 40 ur tedensko, zato pa je proti temu, da bi se odpustil katerikoli delavec. Če to ne bi pomagalo, bi bilo delavstvo pripravljeno pristati tudi na delovni čas 6 ur dnevno.

Podjetje sicer zatrjuje, da so ti ukrepi samo začasni in da bo moralo v doglednem času omejiti obrat v izdatni meri, ako se razmere na trgu železarske industrije ne izboljšajo. Podjetje hoče doseči tudi, da bi se ves uvoz železarskih izdelkov k nam sploh preprečeval. Znižanje delavskih mezd je sicer majhno, vendar za delavce občutno. Podjetju pa to znižanje ne bo mnogo pomagalo iz njegove kreditne krize, v katero je zašlo, ker izdatki za delavce in plače nikoli ne znašajo odločilni in glavni procent stroškov obratovanja. S tem znižanjem bo podjetje prihranilo kvečjemu toliko, da bo lažje krilo razliko pri višji obrestni meri. Višje stroške za obresti bo moralo torej plačati delavstvo. Vseeno pa je delavstvo vsaj toliko zadovoljno, da mu ne bo treba iti na cesto.

V nedeljo dopoldne se je vršil na Jesenicah velik shod vsega delavstva, ki se ga je udeležilo okoli 1500 delavcev. V sprejeti resoluciji zahteva delavstvo prepoved kartelnih pogodb, zahteva, da se uvedejo podpore za brezposlene v rudarskih in železarskih podjetjih ter da se uvede 40 urni delovni teden, da pa se meзде ne smejo znižati.

Pomoč siromašnim belokranjskim otrokom

Zima je nastopila z vso svojo strogostjo, da razveseli nekatere v beli prirodi, a da druge užalosti, ko niti ob topli peči ne morejo slediti živahnemu vrvenju mladine.

Vesela deca, ki misli, da je zima samo zaradi nje, skače in uživa vriskajoč in pojoč po bregovih, a ne ve, da je še mnogo otrok, ki so prepuščeni, da jim prinaša zima samo trpljenje. Donaša jim v darilo bedo in glad. Goli in bosí so ter se vesele skorje suhega kruha.

S snegom obložene breze v Beli Krajini ne čujejo pod seboj vriska igrajočih se dece. Ona čepi za pečjo, ker je bosa in gladna ter pričakuje pomladi, ki ji obeta več naklonjenosti in lepše življenje.

Tej belokranjski deci je treba pomoči! Naj se ji dokaže, da je pozimi za njo življenje prav tako lepo kot za drugo dečo, kateri je usoda naklonila več sreče in lepše življenje.

V ta namen je sklenil nižje navedeni odbor prirediti tej bedni deci božičnico, kjer bodo obdarovani v prvi vrsti sirote brez staršev, ter nato druga deca.

Da pa more navedeni odbor izvršiti to humano prireditev v obsegu kakor jo narekuje socialna potreba pasivne Bele Krajine, se obračamo na vse ustanove, trgovce in poedince, da s svojo dobrohotnostjo pripomorejo z darovi k uspešni izvedbi te dobrodelne akcije. Z oddolžitvijo s primernim darilom v obleki, obutvi ali denarjem boste našli v obdarovani deci najlepšo zalvalo.

V ponedeljek odnosno v torek se bo javila pri vas za pobiranje daril poverjena oseba, katero po možnosti ne odpravite praznih rok.

V kolikor pa obisk pri poedincih ne bo mogoč, se naprošate, ako nameravate darilo pošljete navedenemu odboru.

Pripravljali odbor za prireditev božičnice siromašni deci v Beli Krajini — Črnomelj.

Smrtna nesreča mladega vajenca

Ljubljana, 21. decembra.

Danes popoldne se je pripetila na Domobranski cesti grozna nesreča, ki je zahtevala življenje mladega mesarskega vajenca.

20letni Jernej Kastelic, vajenec pri mesarju Otorepcu na Domobranski cesti, je danes okoli pol štiri popoldne popravljal acetilenski aparat. Aparat je pa naenkrat z močno detonacijo razneslo. Kos aparata je z vso silo priletel Kastelicu v čelo ter ga močno ranil. Na pok so pritekli ljudje in našli Kastelica že vsega krvavega in nezvestnega. Na čelu je imel veliko in globoko rano ter mu je bila prebita črepinja. Takoj so telefonirali od sosedu Javornika po reševalni avto, ki je Kastelica prepeljal hitro v bolnišnico. Ko so ga pripeljali tja, je nesrečni fant že dihal. Takoj zatem pa je umrl. Poškodba je bila taka, da bi bila vsaka zdravniška pomoč brezuspešna.

Kastelic je bil doma iz St. Jurija pri Grosupljem in je stanoval na Zaloški cesti 13. Strašna nesreča je vzbudila med prebivalstvom mnogo sočutja.

BOŽIČNA ŠTEVILKA

našega lista izide že v četrtek zjutraj v nakladi

35.000

Oglase za to številko sprejemamo še do jutri opoldne.

Kdor se hoče poslužiti te izredno ugodne prilike, naj takoj naroči primeren reklamni oglas.

Hrastniška steklarna ne bo ustavljena

Hrastnik, 21. dec.

Oni teden je bilo poročano, da bo hrastniška steklarna ustavila obrat. Kakor se je Vaš dopisnik informiral, je upanje, da steklarna ne bo ustavila obrata in ne bo pogasila peči, ker so baje prišla nova naročila.

To vest z veseljem pozdravljamo, ker ne bo 500 ljudi za Božič postavljenih na cesto!

Alkohol terja svoje žrtve

Krvav dan v Stoncih pri Ptuj — Tri žrtve

Ptuj, 21. decembra.

Včeraj zvečer je prišlo do krvavega dogodka, kakršnega Stonci še ne poznajo.

V Zulanovi gostilni so se zbrali, kakor po navadi fantje iz Stoncev, Bukovcev in sosednjih naselbin. Močno vino je kmalu vplivalo. Beseda je dala besedo in nenadoma se je cela družba, pretežno mladi fantje, začela prerivati, nastal je metež, dvignili so stole in nazadnje je zablisnila v roki Karla iz Bukovcev bleščeča noževa cetrina ter se zasedla posestnikovemu enu Francu Plešču v prsi. S smrtnim krikom na ustnicah se je mladi 22letni fant zgrudil ter izkrevavel v nekaj trenutkih.

Prepadenost in strah navzočih se je še povečal, ko so videli, da teče kri tudi iz prerezanih žil njegovega brata Josipa Plešca. Razen tega je bil ranjen tudi Franc Tilinger. Josipa Plešca so prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer se bori s smrtjo, ker so dobljene rane smrtno nevarne. Franc Tilinger se nahaja zaenkrat v domači oскrbi, vendar izgleda, da bo moral tudi on iskati zatočišče v bolnišnici. Orožniki so takoj aretirali Karla iz Bukovcev, ki se nahaja trenutno na dopustu, ter ga odgnali v ptujske sodne zapore. Preiskavo vodi preiskovalni sodnik dr. Muha, vendar bodo Karla po izvršenem zaslišanju izročili vojaškemu sodišču.

Alkohol je zopet terjal svoje žrtve, mlade ljudi. Žalostno je pomisliti na dejstvo, da se ravno v ptujskem okraju vedno bolj ponavljajo takšni in slinjeni žalostni dogodki. V interesu dobre vzgoje mladine je treba vse ukreniti, da se slinjeni krvavi dogodki enkrat za vselej preprečijo.

Auto ga je povozil

St. Jernej, 20. decembra.

Posestnik Franc Cvelbar z Vrha se je v petek 18. decembra skupno s svojim sinom vračal s škocijskega sejma. Pri vasi Dobravi je za njima pribrel oseben avto in dajal predpisane signale. Sin se je pravočasno umaknil, naglušni oče pa je preslišal svarilne glasove in prišel pod kolesa avtomobila. Težko vozilo mu je dvakrat zlomilo nogo, enkrat roko in tudi na glavi je dobil težke poškodbe. — Ponesrečenca je avto odpeljal v novomeško bolnišnico in je upati, da bo kljub starosti, okrevaj in prebolel težke poškodbe.

MATIČNA KNJIGARNA

Ljubljana Kongresni trg
MUZIKALIJE VSEH VRST

Smučarski dom SK Ilirije v Planici je bil svečano blagoslovljen in otvorjen v nedeljo 20. decembra. Svečani otvoritvi so prisostvovali odlični predstavniki oblasti. Dom je blagoslovil g. kanonik Šiška. Slika kaže prizor s svečane otvoritve.

Požar in poskušen vlom v eni noči

Kranj, 19. decembra 1931.

Sredi noči in v četrtek zjutraj okrog 2 je prebivalce spodnjega dela vasi Kokrice pri Kranju nenadoma predrnil klic poln strahu in groze, da je v vasi požar. Gorela je nova, letos napravljena, precej velika in dobro zaprta lopa zasebnice Antojije Gros iz Kokrice, ki je letos polnil prav ob robu gozda, ki sega do Kokrice, postavila hišo, v kateri pa še ne stanuje in omenjeno lopo. V lopi je zgorelo precej drv in odpadkov od lesa, nekaj ovsu, krme, orodja in razne drobnarije. Kako je ogenj nastal, se še ne ve. Z največjo naglico so prihiteli gasilci z motorno brizgalno in cevmi, ki pa so bile vse zamrznjene, da so jih morali tajati v hiši kolarja Jauha. Lope sicer ni bilo mogoče rešiti in je pogrela do tal, pač pa so obvarovali vsa sosednja poslopja, izmed katerih je bilo Pernuševu v največji nevarnosti. V mrzli zimski noči je bila manipulacija z mokrinami in vodo kaj neprijetno delo in se je več gasilcev prehladilo. Na mesto požara so prihiteli le domači gasilci. Škoda znaša kakih 5 do 6000 Din.

V isti noči, najbrž v času, ko je gorelo, pa je nekdo skušal vlomiti v Laknerjevo trgovino v Kokrici. Da se ne bi v snegu pokazale njegove stopinje, je kroginkrog nasul vse polno listja, ki ga je dobil v šupi. Pri kolarju Jauhu je vzel debel in močan drog ter z njim skušal vreči iz okna železno omrežje. Potem, ko je nekaj časa brez uspeha vršil svoje delo, ga je nato opustil. Čas poskušane vlomne se ne more ugotoviti. Poskus vlomne so spravili v zvezo s požigalcem na ta način, da je vlomilec mogoče najprej zažgal lopo, kjer bi se ljudje zbrali, da ogenj pogasijo, on pa bi izkoristil priliko ter nemoteno kradel. Čudno je namreč, da sta požig in vlom izvršena v isti noči. Okna Laknerjeve hiše pa kažejo sledove poskušanih vlomov že iz prejšnjih let, vendar pa se še dosedaj nobenemu vlomilcu ni posrečilo, da jih vrže iz zida.

Za Božič in Sv. večer 5 % popusta

na razne delikatese, čaj, rum, konjak, brandy, namizna, buteljna in originalna španska desertna vina, likerje, Champagneur in Sekt.

FR. KHAM, MIKLOŠICEVA CESTA 8

Žrtev splašenih konj

St. Jernej, 20. decembra.

Luzarjev hlapec iz Ostroga je z gospodarjevimi konji hotel v gozd po drva. Naenkrat so se mu čili in iskri konji splašili, zabeli divjati in jih nikakor ni mogel pomiriti. Drveli so s tako silo, da je v silnem zamahu padel z voza naravnost med kolesa. Dobil je težke poškodbe zlasti na eni nogi, kjer mu je skoraj po vsem delu zelo raztrgalo meso in mišičevje. Prepeljali so ga v bolnišnico v Brežice.

Želja, ki to Božiček lahko izpolni!

Če hočete narediti za mal denar veliko veselja, potem daru te za Božič fotografski aparat

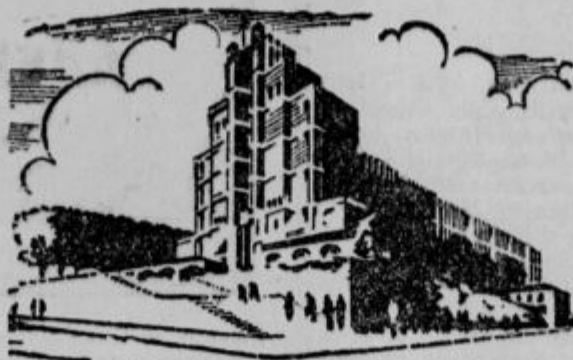
Voigtländerjevo jubilariko

To Vam je priročna kamera na zvito filme, velikost 6x9 cm in stane v krasni božični kaseti z dvema filmoma samo **Din 490—**.

Kaj to ni poceni, za tako lepo darilo?

DROGERIJA GREGORIČ, LJUBLJANA
Prešernova ulica 5

**Samo 3 dni
do Božiča!**

**Samo 3 dni
do Božiča!**

Ne pozabite si nabaviti ob priliki Božiča

srečke za zgradbo katedrale

dobrodelnega društva sv. Vincencija v Beogradu

**Naduse uredno darilo
— največ upanja! —**

ŽREBANJE 1. MAJA 1932

DOBITKI:

- 2 × Din 2,500.000⁻ . Din 5,000.000⁻
- 2 × Din 500.000⁻ . Din 1,000.000⁻
- 10 × Din 100.000⁻ . Din 1,000.000⁻
- 100 × Din 10.000⁻ . Din 1,000.000⁻

Vsi dobitki skupaj: Din 8,000.000⁻

Cene srečk: Cela Din 100⁻, polovica
Din 50⁻, četrt Din 25⁻

**GLAVNI DOBITEK:
5,000.000 DINARJEV**

SREČKE PRODAJAJO:

Vse kolekture, denarni zavodi, rimsko-katoliški župni uradi, cerkvene in dobrodelne ustanove itd.

Glavna uprava:

BEOGRAD: Ulica Jovana Ristića 20

Podružnica:

ZAGREB: Trg Kralja Aleksandra 8

Gospodarstvo Stanje Narodne banke

Bilanca Narodne banke je izkazovala 15. dec. napram stanju 8. dec. naslednje spremembe:

Na strani aktive se je podloga zmanjšala za 27,881.433.81 Din na 2,109,506,278.80 Din. Zlato v blagajnah se je pomnožilo za 120,348.30 Din na 1,758,101,536.56 Din, a novčnice v inozemski valuti za 1,968,007.69 Din na 5,256,138.77 Din, medtem ko so devize padle za 29,969,789.89 Din na 346,238,612.56 Din. Devize, ki ne spadajo k podlogi, so se zmanjšale za 1,356,674.27 Din na 89,971,234.29 Din. Vsota kovanega denarja v niku se je povečala za 698,491.29 Din na 37,795,219.82 Din.

Posojila so narasla za 2,292,135.62 Din na 2,172,439,033.06 Din. Eskont je povečan za 3,536,653 Din 62 par na 1,892,231,745.20, a lombard zmanjšal za 1,244,418 Din na 280,207,287.77 Din. Državni predjumi so narasli za 77,310.18 Din na 1,824,841,356.78 Din, medtem ko so začasni predjumi glavni državni blagajni ostali neizmenjani na 275 milij. Din.

Rezervni fond se je povečal za 347,285.25 Din na 96,501,478.43 Din, a nekritje zavoda za izdelavo novčanic za 86,096.31 Din na 147,213,081.44 Din in razne aktive za 3,686,096.79 Din na 57,442,054.94 Din.

V pasivi izkazuje denarni obtok zmanjšanje za 144,073,035 Din na 5,129,074,720 Din. Obveze za rok so se povečale za 11,692,118.40 Din na Din 751,870,681.49, a razna pasiva za 2,528,973.81 Din na 120,350,572.70 Din.

Pomnožitev zlata se precej obični v povečanju zlatega kritja od 30.54% na 30.78%. Obtok deviz je seveda deloval v obratnem smislu, tako da je skupno kritje padlo od 37.17% na 36.88%.

Borza

Dne 21. decembra 1931.

Denar

Ljubljana. Amsterdam 2263.74—2270.58, Bruselj 782.76—785.12, Cihl 1097.85—1101.15, London 187.01—194.51, New York 5626.43—5643.43, Pariz 221.41—222.07, Praga 166.59—167.09, Trst 282.87—288.87.

Zagreb. Amsterdam 2263.74—2270.58, Bruselj 782.76—785.12, London 187.01—194.51, Milan 282.87—288.87, New York 5626.43—5643.43, Pariz 221.41—222.07, Praga 166.59—167.09, Cihl 1097.85—1101.15. — Skupni promet brez kompenzacij 9.8 milij.

Belgrad. Amsterdam 2263.74—2270.58, Berlin 1388.50—1395.50, Bruselj 782.86—785.12, Cihl 1097.85—1101.15, London 187.01—189.51, New York 5604.43—5621.43, Pariz 221.41—222.07, Praga 166.59—167.09, Trst 282.87—288.87, Stockholm 1051.51—1081.51.

Cihl. Belgrad 9.05, Pariz 20.1675, London 17.35, New York 512.37, Bruselj 71.35, Milan 26, Madrid 43.50, Amsterdam 206.20, Berlin 121.25, Stockholm 97.30, Oslo 95.75, Kopenhagen 96.50, Sofija 3.71, Praga 15.175, Varšava 57.50, Atene 6.65, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.05, Helsingfors 7.30.

Dinar notira na Dunaju: valuta 12.60.

Vrednostni papirji

Zagreb. Drž. pap.: 7% invest. pos. 60 bl., voj. škoda ar. 257—259, kasa 257.50—258 (258), dec. 255—257, 4% agrar. obvez. 29—31 (30.50), 7% Bler. pos. ar. 48.50—49 (49, 48.50), kasa 49 blago, 8% Blerovo pos. 51—55.25, 7% pos. Drž. hip. banke

55 den., 6% begl. obv. 40 bl. — Promet: 7% Bler 2000, vojna škoda 800 kom., agrarji 25.000.

Belgrad. Narodna banka 5000 bl., 4900 den., 7% inv. pos. 63 bl., 62 den., agrarji 31.50 bl., 28 den., vojna škoda 266 bl., 258 den., 6% begl. obv. 39 bl., 8% Bler. pos. 55.50 den., 7% Bler. pos. 51 denar.

Dunaj. Podon.-savsko-jadran. 90.10, Wiener Bankverein 12.10, Escompteges. 114, Aussiger Chemische 111, Alpine 12.25, Trboveljska 28.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Promet: 54 vagonov. Tendence neizpremenjena.

Budimpešta. Tendence slaba. Promet srednji. Pšenica marec 13.25—13.42, zaklj. 13.36—13.38, maj 14.20—14.30, zaklj. 14.28—14.30, rž marec 15.08—15.28, zaklj. 15.15—15.17, kuruza maj 14.48—14.95, zaklj. 14.53—14.55.

Winnipeg. (Začetni tečaj.) Pšenica dec. 59.125, maj 62.125, julij 63.125.

Chicago. (Začetni tečaj.) Pšenica marec 55.125, maj 56.875, julij 55.625, dec. 54.625, kuruza maj 41.125, julij 42.50, oves maj 26, julij 25.625, dec. 24.50, rž julij 45.75.

Jajca

V pojasnilo situacije mednarodne jajčne trgovine prinašamo poročilo iz Berlina od 17. dec. t. l.: »Vseskozi miho skoraj spomladansko vreme, kakor tudi še nadalje oslabele kupna moč, vplivata brezupno na izboljšanje kupelj. Dovozi blaga so večji kot pa povpraševanje po blagu in mora radi tega ceno znižati, kdor sploh hoče vsaj nekaj prodati. Tudi ponudba za konzervirano blago je jako velika, kar povzroča, da cene svežemu blagu še bolj nazadujejo. Obvlada pa mnenje, da so te za sedanjost izvanredno nizke cene že dosegle najnižjo stopnjo in da se vendar že kažejo znaki za malo izboljšanje. V Nemčiji se pojavlja že nova produkcija. Zaloge v hladilnicah so se jako razredile, tako da kaže, da bo tega blaga kmalu konec.« — Sv. Jurij ob juž. žel., dne 19. dec. 1931.

Živina

Dunajski govori sejem. (Poročilo tvrdke Edv. Saborsky et Co., Dunaj.) Prignanih je bilo 1628 goved, iz Jugoslavije 89. Cene: Voli najboljši 1.85 do 1.90, l. 1.60—1.80, II. 1.40—1.50, III. 0.80—1.30, krave I. 1.05—1.20, II. 0.86—0.95, bikli 0.90—1.25, klavna živina 0.50—0.85. Cene za vole so ostale neizpremenjene, za bika in klavno živino pa so se podražile za 5 do 10 grošev.

DOBAVE.

Strojni oddelek ravn. drž. železnice v Ljubljani sprejema do 28. dec. t. l. ponudbe glede dobave 10.000 pol smirkovega platna; do 31. dec. t. l. pa gled dobave 200 komadov stekla za brzinomere in 600 komadov signalnih šip. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Ravn. drž. rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 8. jan. 1932 ponudbe glede dobave 500 m žičnih vrvi. — Dne 5. januarja 1932 se bo vršila pri ravn. državnih železnic v Sarajevu licitacija glede dobave železa. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Fotoamaterji! Povečave

od Vaših negativov Vam strokovno lepo in poceni napravi

fotoodd. Jugoslovanske knjigarne

Zaplembe nezadacanega vina

Trbovlje, 21. dec.

Kakor čakajo po mestih stražniki potnike radi užiti, tako pri nas zadnje čase finančni organi sprejemajo na kolodvoru vse, ki dovažajo neprijavljeno vino in žganje in ga nezadacanega po nizki ceni skušajo prodati.

Pri prihodu vlakov, posebno večernih, nastanejo večkrat razburljivi pa tudi smešni prizori, ko donalci skušajo prikriti tihotapsko blago očem in rokam finančarjev, katerih večkrat tudi orožniki pomagajo. Kogar dobijo, se mu zapleni blago in še visoko kazen plača, zato mnogi pomečejo od sebe prepovedano robo, da le sami ne kaznovani odnesejo pete, drugi pa zopet po drugih potih skušajo priti v Trbovlje, kar je po železnici oteženo. Poznavalec razmer trdijo, da se je ob zadnjih plačalnih dnevih spravilo pod roko v Trbovlje po 17 do 20 hl vina, ki ga po stanovanjih prodajajo liter po 3 in 4 Din.

V Hrastnik je neki kmet pripeljal v sodih cel voz tepkovca in ga lahko kar javno razprodal po 2 Din, ker na sadjevec ni trošarine. Gospodarska kriza je kmata prisilila, da si skuša na ta način pomagati, delavci bi si ga tudi za praznike radi privoščili, kar pa je mogoče le pri nizkih cenah.

Razumljivo da se pritožujejo gostilničarji, ker se jim je s tem ponekod obrat skoro ustavil.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Torek, 22. decembra: Radi čiščenja Diesel-motorja postaja ne deluje. (Če bo mogoče, bomo že oddajali ob): 20.30 Prenos iz Zagreba. — 22.30 Čas, poročila.

Sreda, 23. decembra: 10.30 Šolska ura: Božični večer na Slovenskem — 11.30 Vida Jerajeva: Božič v povesti in pesmi — 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 17.30 Salonski kvintet — 18.30 Dr. Reya: O morju — 19.00 Dr. N. Preobraženski: Ruščina — 19.30 Literarna ura: Letošnje publikacije zbirke »Kosmos« (S. Škerl) — 20.00 Dr. Lojze Čampa: Pravni kotiček — 20.30 Mozartov večer: I. Uvodno besedo govori g. prof. dr. Mantuani. II. Koncert Salonskega kvinteta — 22.00 Čas, poročila.

Drugi programi:

Sreda, 23. decembra:

Belgrad: 12.05 Orkester 17.30 Orkester 20.30 Arje in dvospevi 21.15 Koncert kvinteta — Zagreb: 12.30 Plošče 17.00 Plesna glasba 20.30 Operni prenos — Budapest: 12.05 Pesmi, violina, pianino 18.30 Orkester 20.10 Ciganska glasba 21.00 Pester program 22.00 Koncert kvarteta 23.00 Ciganska glasba — Dunaj: 11.30 Koncert 19.45 Zabavni koncert 20.45 Božična igra — Rim: 18.00 Lahka glasba 17.30 Pester koncert 21.00 Koncert Alfreda Catalani »La Fiaminga«, lirčna, drama — Milan: 12.00 Pestra glasba 20.45 Operetni prenos — Langenberg: 13.05 Koncert 19.55 Večerna glasba 21.00 Vestfalske melodije, nato plesna glasba — Stuttgart: 20.45 Božične pesmi 21.20 Komorna glasba (Haydn) — London: 21.30 Lahka glasba 22.45 Violinski koncert — Berlin 19.10 Orgelska glasba 20.00 »Sv. trije kralji«, igra 21.25 Božične pesmi — Barcelona: 13.30 Radio sekstet 21.05 Radio orkester 22.15 Vokalni koncert — Praga: 19.20 Instrumentalni koncert 20.25 Vokalni koncert 20.45 Božična glasba — Toulouse: 20.45 Simfonična glasba 21.45 Vojška godba 22.45 Simfonični orkester — Trst: 12.30 Plošče 18.00 Pestra glasba 17.30 Lahka glasba 22.15 Pestra glasba.

Pluj

Iz sodne dvorane. Pred kazenskim sodiščem sta se zagovarjala 19. decembra Franc Šketa, vinčar iz Sv. Bojlenka, in Janez Kores, posestnikov sin iz Kočič, ker sta napadla Martina Potočnika, posestnika od istotam, ga pošteno premutila in pri tem lahko poškodovala. Obsojena sta vsak na en mesec zapora, na povračilo stroškov in odškodnino za bolečine. Obsojenca sta kazni sprejela. Letošnje je bil obsojen na en mesec zapora Alojzij Hriberšek, šofer iz Maribora, ker je udaril v prepiru Janeza Gomilška z avtomobilskim navijačem po levi roki ter ga lahko poškodoval. Tudi Hriberšek je kazni sprejel. **Sprememba posesti.** — Graščino Ravno polje (Ebensfeld), do sedaj last grofa Herbersteina, je kupil tamkajšnji upravitelj-ekonom Museg. H gradu spadajo tri gospodarska poslopja in 20 orolov zemlje. Kakor v Plutju, tako tudi v Ravno polju se ekonomija opusti in se nastavljeni odpušijo. Vzrok je agrarna reforma, ki je docela razdelila obširno posestvo med agrarne interese, ter splošna gospodarska kriza. Kakor dognano, bo upravitelj Museg kot kvalificiran ekonom postavil gospodarstvo popolnoma na novo podlago in je kupil že od prejšnjega lastnika vse gospodarsko orodje in primerno število živine. V Ravno polju prične torej novo demokratično življenje brez onih ošabnih nemških plemenitšev, ki sploh ne spadajo med naš narod.

Za naš denar naj se kupujejo naši domači proizvodi!

Adria
prasek za pecivo
izpolnil za vsak recept
vsebuje le najboljše
in poceni

Adria
Vanilin-sladkor
izpolnil za vsak recept
vsebuje le najboljše
in poceni

Peklin
rumčnilo
izpolnil za vsak recept
vsebuje le najboljše
in poceni

Še vsak izum se je tekom časa izpopolnil. Do najvišje popolnosti se je pa dvignil pecivni prašek naše domače znamke »ADRIA«, ki tudi **jamči** za sigurno in popono uspešje. Nekaj izbranih receptov je od tistih, ki so samih vrečicah blaga; ako pa želite kaj posebnega, izvožite se obrniti na

Tovarno pecilnih praškov **„ADRIA“**
LJUBLJANA, poštni predal št. 124

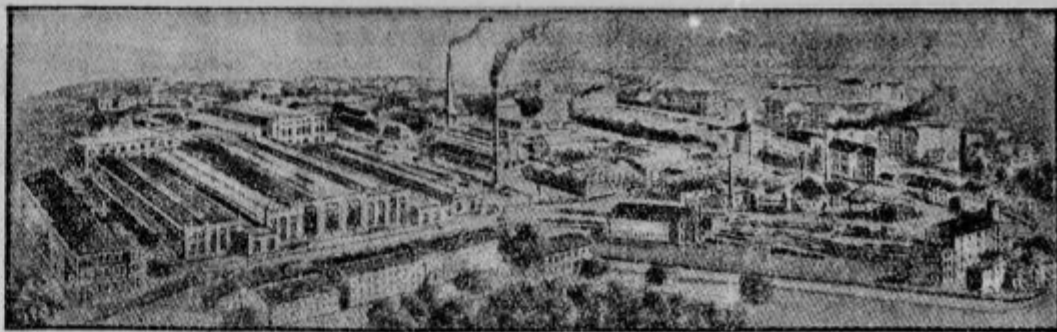
Smrt in statistika

Zavod za matematično statistiko v Göttingenu (vodja prof. Bernstein) zbira že dve leti zanimive podatke o dolgotrajnosti. Izdelal je »metodo«, po kateri lahko sklepamo, koliko let bo živila opazovana oseba. Zaključki so vedno znanstveno utemeljeni in torej približno zanesljivi, v kolikor seveda ne pridejo v poštev nevarne nenadne bolezni ali nesreče.

Izhodišče, ki se ga poslužuje zavod pri napovedi, je za vse starejše ljudi značilna daljnovidnost. Kakor ostali starostni pojavi nastopa tudi daljnovidnost prej ali slej in se razvija naglo ali bolj počasi v odvisnosti od splošnega zdravstvenega stanja. Močne vztrajne narave seveda dalje časa kljubujejo starosti. A daljnovidnost, ki jo vedno lahko točno premerimo na dioptrije, je posebno primerna za znanstveno opazovanje, dočim so vsi ostali znaki manj zanesljivi in razločni. Vsak človek postane z leti daljnoviden, in je to posledica očesne kristalne leče. Ta razvoj se pričenja zelo zgodaj. Otrok z 10 leti dobro vidi na daljavo 10 cm. Pozneje postane neoboroženemu očesu dobro vidna najbližja točka vedno bolj oddaljena. Ko doseže ta vsako leto večja razdalja nad 30 cm, se pojavijo težave pri čitanju in pisanju ter postanejo potrebna očala. Seveda velja vse navedeno za ljudi z normalnim vidom. Pri kratkovidnih vtegne starostna daljnovidnost celo izboljšati vid. Pri daljnovidnih povzroči nasprotno nadaljnje neprivlake. A tudi v teh izjemnih primerih je vedno lahko ugotoviti, koliko so opešale oči pod vplivom ostarelosti. Kratkovidni mora vsak človek v gotovi starosti zamenjati očala in to je prvo znamenje, ki mu ga pošilja smrt.

Göttingenski zavod je sklepal o zvezi med starostno daljnovidnostjo in smrtno na temelju zapisnikov univerzitetnih klinik v Lipskem in Göttingenu oz. podatke dveh uglednih strokovnih zdravnikov. Znanstveniki so

sestavili dolgo listo vseh oseb, ki so v letih 1880—1930 morali nabaviti očala zoper starostno daljnovidnost. Zasedovali so na to nadaljnjo usodo teh oseb in na temelju policijskih zapisov ugotovili vzroke vseh do sedaj zabeleženih smrtnih slučajev. Seveda ni to gradivo nikakor izčrpno in bodo omogočili nadaljnji širši podatki točnejše zaključke. A tudi doslej ugotovljene številke kažejo, da se nahajajo statistiki na pomembni poti. Samomori, kužne bolezni, prometne in druge nesreče, kakor je bilo omenjeno, niso prišle v poštev, ker niso ti smrtni slučajevi v nobeni zvezi z ostarelostjo. Statistiki göttingenskega zavoda so se omejili na t. zv. normalno smrt, ki jo pred vsem povzroči možganska oz. srčna kap (zahteva nad 50% žrtve v starosti nad 50 leti). Razdelili so vse zabeležene osebe po številu dioptrij v tri skupine: močno, srednjo in slabo. Takoj se je izkazalo, da imajo najdaljše življenje ljudje z milejšo daljnovidnostjo. Točni računi so podali sledeče številke, ki se nanašajo na vse tri omenjene skupine pri starosti od 44 do 49 let. Manj daljnovidne osebe lahko pričakujejo, da bodo živeli še 31.8 let, srednje daljnovidni 22.5 let in hudo daljnovidni 17.9 let. V starosti med 50 in 53 leti znaša ta količnik pri močni skupini 15.5, pri srednji 18.9 in pri slabi 23.2 let. Na isti način dobimo količnike za skupino v starosti 54—58 let: 11.2 oz. 13.9 in 19.8 let; v starosti 59—63 let: 8.4 oz. 10.3 in 13.4 let; v starosti od 64 let naprej: 6.4 oz. 9.9 in 10.9 let. To pomeni n. pr., da lahko računa 52 let star mož, če znaša njegova daljnovidnost samo eno dioptrijo, na 23.2 let življenja, če ne bo postal žrtev nenadne bolezni ali nesreče. Göttingenski zavod nadaljuje nabiranje podatkov, da bo na isti način ugotovil tudi zvezo med drugimi starostnimi pojavi in smrtno.

Največja evropska tovarna za lokomotive preneha z delom. Tovarna za lokomotive Henschel in s.s. v Kasselu je naznanila oblasti, da bo z 31. decembrom popolnoma prenehala z delom. V to so jo prisilile brezupne gospodarske razmere. Tvrda zaposluje še danes 2100 delavcev. Vsako leto je dobavila nad 700 lokomotiv.

Strahote ameriških ječ

Poseben odbor pod vodstvom iz Londona povabljenega nadzornika Aleksandra Patersona je po naročilu predsednika Hoovera pregledal ameriške ječe in zdaj kongresu predložil naravnost obupno poročilo. Zedinjene države štejejo do 300 ječ, v katerih je nad pol milijona jetnikov. To veliko število je posledica starokopitnih malenkostnih zakonov, ki veljajo poleg splošne alkoholne prepovedi v posameznih okrajih. Revez, ki redno prenoči na prostem in s tem »ogroža javno varnost« ali nagovori neznano ženo, kar pomeni »javno pohujšanje«, dobi n. pr. v Novi Angliji od 5 do 10 let ječe, med tem ko bi skupil v Londonu kvečjemu 6—12 mesecev.

Pretežno večino obsojencev tvori v Ameriki rojena deca evropskih emigrantov. Njih starši, ki ne obvladajo angleščine, so praviloma pošteno ter težko delajo. A drugo pokolenje, ki obiskuje ameriške šole, ni deležno nobene verske vzgoje in pod vplivom levičarskih učiteljev ne kaže spoštovanja do postave in oblasti. Posledice so očitne.

Zamorske naselbine po severnih industrij-

skih krajih tvorijo poglavje zase. Obdane so po stalnem sovraštvu, vedno slišijo: »Nazaj na jug pojdite, pritepenci!« Ponekod znaša število zaprtih zamorcev nad 25% vsega črnega prebivalstva!

Vsi ti podatki obledijo pred srednjeveško grozovitostjo, ki jo je ugotovil odbor v t. z. poboljševalnicah za mladostne zločince. Skoraj 3000 dečkov in deklic po teh zavodih živi kakor v peklu. Za najmanjši prestopok so neusmiljeno tepeni. Pazniki se poslužujejo poleg pesti in gumijevk še »mačke«, usnjenega biča z svičenkami, ki je bil pred sto leti v rabi pri mornarici. Otroci morajo za kazen sedeti dolge ure v ledeni vodi ali temnici in dobivajo samo pičli delež suhega kruha. Razen telesnih muk je v rabi stalno moralno ponižanje oz. zasmehovanje, ki redno povzroči samomore. Odbor je sporočil prezidentu, da zapustijo mladi zločinci slihe »poboljševalnice« kot pokvarjenci. Besna zloba, sovraštvo do države in zavist tvorijo temelj njih duševnosti in pomenijo vedno večjo javno nevarnost.

Strah pred sirotišnico

Bolna žena Marie Jeansous v vasi Caracmagneu blizu Toulouse na Južnem Francoskem je pred leti zgubila moža drvarja in ostala sama z desetletnim sinom. Morala je beračiti, da bi preživela sebe in sina. Naposled je težko obolela na jetiki. Sosedje so ji po možnosti pomagali z malimi prispevki, požirkom juhe, kosom kruha itd.

Zadnje tri mesece ni bilo več videti starke. Njen sin je odgovarjal na vprašanja, da leži in hudo trpi. Šele zadnjo nedeljo se je zglasil v revni koči občinski tajnik, ki je potreboval Marijin podpis v neki uradni zadevi. Deček ga ni hotel pustiti v hišo in je zatrijeval, da ni mati v stanju govoriti. Ko pa je sunil uradnik dečka stran in prestopil prag, je ta obupno zakričal za njim: »Ne hodite noter! Saj je mama davno umrla!«

Zdravnik, ki je ogledal popolnoma posušeno truplo na revni slamnjači, je ugotovil, da je morala uboga starka umreti že pred več meseci. Glava je bila ločena od vratu in je ležala na tleh. Deček je pojasnil, da »se je sama odtrgala«. Prikrival je materino smrt, ker se je bal, da bi ga občina dala v sirotišnico, kjer se deči jako slabo godi. Razmere, ki jih je v davni preteklosti ožigosal Dickens v »Oliver Twistu«, še vedno nočejo izumreti.

Vrt zastoni

Parižani, ki bi radi pridelali zelje ali fižol za domačo porabo, lahko dobijo vrt popolnoma zastoni. Vstopijo naj samo na trgu Chatelet v tramvaj in se popeljejo v predmestje Villejuif. Če se tod zglasijo v pisarni na avenue de Paris 8, takoj jim oskrbijo nastavljeni prostor v avtobusu in jim razkažejo razpoložljive parcele. Vsak si lahko izbere poljubno izmed njih in popolnoma brezplačno. Bogataš Rechstein, lastnik 160.000 kv. m vrta v pariških predmestjih, je namreč sklenil na izviren način kljubovati gospodarski krizi. Misli je: če nimajo ljudje denarja za zelje in krompir, si ga naj pridelajo sami. Zračunal je, da bo zadosoval njegovo razsežno rodovitno polje za vse potrebne Parižane. Lani je prodajal pridelek, zdaj pa je sklenil, da bo raje »potrebim in brezposelnim izdatno pomagal v težkih časih«. Misli, da bodo na ta način njegov brezplačni najemniki prihranili dosti denarja, morda kaj malega tudi pošteno zaslužili.

Zgodovinska mestna vrata v Nankingu iz 14. stoletja. Kakor znano, so v Nankingu, sedežu kitajske osrednje vlade, dijaki uprizorili puč, kojega žrtev je postal predsednik kitajske republike Cankajšek in vsa njegova vlada. Dijaki so se borili proti vladnim četam z orožjem in razrušili več vladnih poslopij.

Tudi španska republika ljubi parade. Na dan zaprisege novega predsednika španske republike Zamore je bila prirejena velika parada vojaških čet, ki so defilirale pred Zamoro. Na sliki vidimo afriške jezdece iz španskega Maroka.

Obnovitev katedrale Sv. Sofije

Koran predpisuje versko strpnost, čeprav tma naša široka javnost pod vplivom krvavih srednjeveških spominov o tem še vedno drugačne nazore. Zato nikoli niso razdrli turški osvobodilci svetišča podvrženih narodov, temveč jih kvečjemu spremenili v mošeje, kajti »Bog je eden, in ono, kar je posvečeno Bogu, ne sme služiti človeku«. Toda muslimanska veroizpoved prepoveduje slikati človeške obraze. Turki so navadno prebelili vse stenske slike in poskrili knjige s sv. podobami v kleti, kjer se nahajajo še sedaj. Marsikateri znanstveniki vsled tega mislijo, da se bodo »časoma našli v starinskih mošejah pogrešani rokopisi z Aristofanovimi in Sofoklejevimi dramami ali celo Sapfinimi pesmimi...«

Ista usoda je doletela tudi krasno stolnico sv. Zofije, ki jo je zgradil leta 537 Justinijan Veliki v Carigradu in s tem »zasenčil Salomona«. Stavbenika Antenij Tralejski in Izidor Miletski sta okrasila cerkev s številnimi umetnostnimi zakladi iz starih poganskih svetišč in pred vsem s čudovito lepimi mozaiki. Iz pestrega stekla ali kamenčkov sestavljene slike so bile znane že poprej v Perziji, Egiptu, pri Grkih in Rimljanih, a šele bizantijska umetnost V.—VI. stoletja jih je izpopolnila do dovršenosti. Na žarečem zlatem polju izvršeni mozaiki sv. Sofije so bili Carigradu v kras dolgo tisočletje, a leta 1453. so izginili pod turskim apnenim ometom. Do polovice minulega stoletja so vedeli o njih znanstveniki samo to, kar je stalo v rokopisih bizantijskih zgodovinarjev. Varuhi mošeje so proti napitnini razdelili turistom polne pesti kamenčkov, ki so jih z nožev konico izbrskali iz zida. Šele 1847. leta je sklenil sultan Abdul Medžid prenoviti ogroženo poslopje svete Sofije in izročil delo beneškemu arhitektu Fosatiu. Italijan, ki je na novo podprl stebrovje, je izkoristil priliko in posnel nekaj mozaičnih slik preden so bile ponovno prebeljene. Ti posnetki so svetu prvič pokazali visoko vrednost skritih umetniških zakladov. A Fosati je moral hileti in seveda ni imel časa, da bi pregledal vso razsežno ploskev poslikanih sten. Zato pomeni popolna obnovitev vseh mozaikov, ki jo je zdaj dovolila ankarška vlada, pravo mednarodno senzacijo. Prvič v zgodovini krščanske umetnosti bo strokovnjakom omogočen zaželen pogled v dobo nekdanjega carigradskega razcveta. Obnovitev bo izvršila skupina benečanskih slikarjev in arhitektov, ki se je že izkazala pri sličnih delih v slavni stolnici sv. Marka. Dobila bo 1 in pol milijona

Zimska oprava kitajskih vojakov v Mandžuriji, ki je znana po hudi zimi. Po zadnjih vesteh so borbe prenehale radi silnih snežnih zametov in strašnega mraza.

Nad pol milijona za 100 steklenic tokajskega vina

V Londonu je avstrijska vlada nedavno na javni dražbi prodajala razne znamenitosti iz bivšega carskega dvora. Med drugim so prodajali tudi steklenice tokajskega vina, ki je bilo natočeno v steklenice l. 1812. Kupil jih je indijski maharadža iz Alvara in plačal za nje približno 700.000 tisoč dinarjev.

Doslednost.

1.

V največjem dežju hoče profesor Vetrovnik, vremenski napovedovalec, oditi iz hiše brez dežnika. Služkinja ga obupana ustavi:

»Gospod profesor, vzemite vendar dežnik, saj vidite, kako dežuje!«

»Grem brez dežnika,« odgovori ponosno profesor. »Za danes sem napovedal krasno solčno vreme in je jasno, da radi tega ne morem z dežnikom na sprehod.«

2.

Vodja antialkoholnega gibanja pride k zdravniku, da mu plača neke račune.

»Ali ne bi kozareček brinjeve? Bo dobro storilo pri tem mrazu,« ga ponudi zdravnik.

»Hvala ne bom. Saj veste, da sem predsednik protialkoholne organizacije in — sploh sem pa jutraj že tri kozarčke popile!«

3.

Gospodar: »Načeloma ne dajem nobene miloščine. Sem član društva proti beračenju in tam redno plačujem prispevke.«

Berač: »Ali bi lahko videl potrdilo?«

✱

»Rad bi vam dal petdeset dinarjev, ker ste me rešili gotove smrti, pa imam, žalibog, samo stotinarske kovčke.«

Rešitelj: »Nič zato, kar še enkrat skočite v vodo!«

✱

Starejši gospod, prijetne in prikupljive zunanjosti vstopi v delavnico znanega krojača Jerneja. »Ali je res, da vam moj sin dolguje že tretje leto za obleko?«

»Da, res je,« vzdihne mojster Jernej. »Ali bi morda hoteli plačati?«

»To ne! Prišel sem vas samo vprašat, ali ne bi hoteli napraviti tudi meni nove obleke pod istimi pogoji.«

✱

»Odkar je pričela ta preklicana zima, me vedno nekaj trga po levi nogi, gospod doktor.«

Hudega pač ne bo. To pride od starosti.«

»Kaj, od starosti?! To pa že ne drži, saj je desna noga ravno toliko stara, pa me nič ne trga!«

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 150 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službeničko

Stalno službo
išče mladenič k dobremu vernemu kmečkemu gospodarju — takoj ali pa k novemu letu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Hlapec« št. 14.951.

Prav dober organist
in obč. tajnik (samski), s petletno prakso, išče službo za takoj ali pozneje. Prevzame tudi cerkveniško službo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.934.

Službo dobe

Provizij. akviziterja
sprejme tehnično podjetje v Ljubljani. Vešči elektrotehniki imajo prednost. Nastop takoj. Naslov pove upravo »Slovenca« pod št. 14.937.

Vajenca
za sedlarsko, jermenarsko in torbarsko obrt sprejem. Hrana in stanovanje v hiši. I. Jeras, sedlar, jermenar in torbar, Ljubljana, Celovška cesta 74, Spod. Šiška.

Nadlovce
(Oberjäger), se išče za graščino v Hrv. Zagorju. V postve pridejo samo z dolgoletnimi spričevili in dobri priporočili. Dotični se mora dobro razumeti na pomlajevanje gozdov, na gozdno drevnino, na vzgajanje divjadi (Fasanenzucht) in kubiciranje lesa. Nastop 1. marca 1932. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Nadlovce« št. 14.927.

Denar

50.000 Din
posojila iščem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Garancija« št. 14.494.

Glasba

30.000 Din posojila
v gotovini, proti sigurni garanciji, iščem. Ponudbe pod »B« na oglasni odelek »Slovenca« pod št. 14.938.

Kupimo

Deske
smrekove, suhe, 25 mm debele in 5 m dolge, kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Deske« št. 14.940.

Prodamo

Drsalice
za Božič! »Jakson-Haines« 165 Din, »Eisblume«, votlo brušene, 159 Din. Veletrgovina z železnino Fr. Stupica, Ljubljana — Gospodarska cesta št. 1.

Prodamo

Nov štiricevni radio
za priključek na elektriko ali z baterijo, s la zvočnikom, zamenjam za les ali kako drugo blago. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 14.669.

Prodamo

Nov štiricevni radio
za priključek na elektriko ali z baterijo, s la zvočnikom, zamenjam za les ali kako drugo blago. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 14.669.

Prodamo

Nov štiricevni radio
za priključek na elektriko ali z baterijo, s la zvočnikom, zamenjam za les ali kako drugo blago. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 14.669.

Pouk

Čamernikova šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto) Prva oblast. koncesionarna. Prospekt št. 16 zastoni. Pišite pon!

Instrukcije
sprejme dijak višje klasične gimnazije. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.935.

Poizvedbe

Žagar Marija, rojena 18. januarja 1896 pri Sv. Primožu v Praprotnem št. 3, ki je služila pred 10 leti v Zagrebu, naj pošlje svoj sedanj naslov g. Žagarju Francetu, Sv. Primož, Praprotno št. 9, p. Kamnik.

Obroček
z več ključki se je zgubil. Najditelj se naproša, da jih odda proti nagradi na policiji.

Stanovanja

Odda se
kuhinja, 2 sobi ali kuhinja s sobo za 1. januar 1932. Novi Udmat, Zaloška cesta 11.

Sobo

oddam boljši solidni gospodini — blizu Zvezde. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.937.

Vnajem

Gostilno
ali restavracijo v Ljubljani, Kranju, Trbovljah ali na Jesenicah želim kupiti ali vzeti v najem. Ponudbe na oglasni odelek »Slovenca« pod »Gostilna« št. 14.865.

Pozor!

Oddasta se dva lokala, vinotoč in delikatesa, vse k temu spadajoče pritlikline, brez vsakega odkupa, po zelo zmerni ceni. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.913.

Kupimo

Deske
smrekove, suhe, 25 mm debele in 5 m dolge, kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Deske« št. 14.940.

Prodamo

Drsalice
za Božič! »Jakson-Haines« 165 Din, »Eisblume«, votlo brušene, 159 Din. Veletrgovina z železnino Fr. Stupica, Ljubljana — Gospodarska cesta št. 1.

Prodamo

Nov štiricevni radio
za priključek na elektriko ali z baterijo, s la zvočnikom, zamenjam za les ali kako drugo blago. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 14.669.

Prodamo

Nov štiricevni radio
za priključek na elektriko ali z baterijo, s la zvočnikom, zamenjam za les ali kako drugo blago. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 14.669.

Prodamo

Nov štiricevni radio
za priključek na elektriko ali z baterijo, s la zvočnikom, zamenjam za les ali kako drugo blago. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 14.669.

NAJVEČJE VESELJE ZA VAŠE OTROKE

TIVAR OBLEKA

Srečke, delnice, obligacije
kupi Uprava »Merkur« Ljubljana — Selenburgova ulica 6 II. nadst.

Vsakovrstno

zlatu kupuje
po najvišjih cenah CERNE, tveliz. Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Razno

Nov štiricevni radio
za priključek na elektriko ali z baterijo, s la zvočnikom, zamenjam za les ali kako drugo blago. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 14.669.

Prodamo

Drsalice
za Božič! »Jakson-Haines« 165 Din, »Eisblume«, votlo brušene, 159 Din. Veletrgovina z železnino Fr. Stupica, Ljubljana — Gospodarska cesta št. 1.

Prodamo

Nov štiricevni radio
za priključek na elektriko ali z baterijo, s la zvočnikom, zamenjam za les ali kako drugo blago. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 14.669.

Prodamo

Nov štiricevni radio
za priključek na elektriko ali z baterijo, s la zvočnikom, zamenjam za les ali kako drugo blago. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 14.669.

Prodamo

Nov štiricevni radio
za priključek na elektriko ali z baterijo, s la zvočnikom, zamenjam za les ali kako drugo blago. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 14.669.

Prodamo

Nov štiricevni radio
za priključek na elektriko ali z baterijo, s la zvočnikom, zamenjam za les ali kako drugo blago. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 14.669.

Avto
zelo poceni prodaja Davorin Tombah, Maribor — Zrinskega trg 6.

Zaloga jabolk
boštanskih — se nahaja na Turjaškem trgu 4. Na razpolago vse zimske vrste. Naročila in pojasnila v trafiki istotam.

Prodaj

pet različnih sani, tri z lestvami, oblike zapravljive, dve oblike kolesja, dve polkrogi kočiji v prav dobrem stanju, nov loviski voz športne oblike, kompletne stelaže s predali in pulte za manjšo specerijsko trgovino. Michael Vojska, kovač, Rodica, p. Domžale.

Vinsko trsje

prvovrstno, z garancijo, po 1 Din, oddaja Dolinšek, Kamnica, p. Maribor. Zahtevajte cenik!

Kupujte le najboljše domače

čevlje znamke

Jara

Tovarna Tržic

Prodajalna: Ljubljana Sv. Petra cesta 20

ZLATA JAMA JE STALNA REKAMA SLOVENCU

Šival. in pletil. stroje popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik. Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Prijatelji perila

Šival. in pletil. stroje popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik. Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Šival. in pletil. stroje popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik. Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Šival. in pletil. stroje popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik. Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Šival. in pletil. stroje popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik. Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Šival. in pletil. stroje popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik. Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Šival. in pletil. stroje popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik. Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Obert

VINO VERMUT
liter 20 Din priporočila za praznike M. Ravlar, Ljubljana, Stari trg 19.

Tvrška A. VOLK

Ljubljana, Rošičeva cesta 24. tudi na večerje vse vrste plemenite moko in druge mivske izdelke

Zahtevajte cenik!

Plašče

za zdravnike, laborante, brivce itd. jopiče za natakarje, peke, mesarje, kuharje in sorodne obrti izdeluje po meri najboljši C. J. Hamann, Ljubljana, Mestni trg 8.

Nogavice

rokavice, volna in bombaž najceneje in v veliki izbiri pri

KARL PHELOG LJUBLJANA, Zidovska ulica in Stari trg

Alotz Grebenc nakup in prodaja vreč Ljubljana Dunajska cesta št. 36

Fr. Ševčik Ljubljana Zidovska ul. 8. - Orožje, municija, vse lovske potreščine po znižanih cenah. Naivečja izbira. Zahtevajte cenike!

Šival. in pletil. stroje popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik. Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Prijatelji perila

Šival. in pletil. stroje popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik. Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Šival. in pletil. stroje popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik. Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Šival. in pletil. stroje popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik. Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Šival. in pletil. stroje popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik. Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Šival. in pletil. stroje popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik. Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Šival. in pletil. stroje popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik. Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Najboljše angleško in češko

sukno za obleke in plašče dobite po ceni pri tvrdki

I. N. Šoštarč

Maribor

Aleksandrova c. 13, vogel Cankarjeve ul.

Vljudno naznanjam, da sem prevzel

glavno zastopstvo

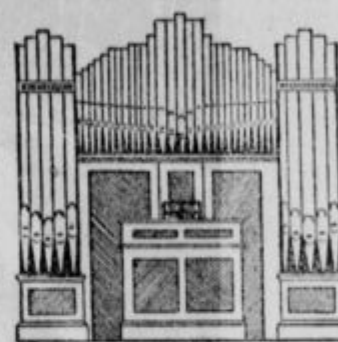
Podporne sekcije kmetijske eksportne zadruge r. z. z. o. z. Maribor za zavarovanje v slučaju smrti, (brez čakalne dobe) požara in nezgode pri živini. Sreimem se nekaj zaupnikov!

R. BLENK, Ljubljana, Cesta v mestni log 11L

Visoka tehnična in komercialna šola v Parizu

zakonito dovoljena.

Inženirske študije. Pripr. odel. tudi za dop. predavanja. Diplomski izpiti v francoskem in nemškem jeziku. Podrobna pojasnila: H. Peronet, Paris VII - S. F.

Izdelujem nove orgle ter predelujem stare, nadatje izvršujem vsa popravila pri orglah in harmonijah. Vstavljam nove registre. Dobavljam orgelske piščanke. Strokovno delo. Garancija. Cene nizke. Zahtevajte cenik neobvezno čena ter proračuni.

H. Janeck, Mežica pri Prevalah

Tudiv naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

† Potrt neizmerne žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je moja iskrenoljubljena, nepozabna soproga, gospa

Marija Križanec

soproga zemljoknjižnega ravnatelja v p. v ponedeljek 21. dec. ob 2, po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, v 69. letu svoje dobe bogu vdano umrla.

Pogreb blagopokojnice se bo vršil v sredo 23. dec. ob 15 iz mestne mrtvašnice na franč. pokopališče v Pobrežju. Sveta maša za dušnico se bo darovala 28. dec. ob pol 9 v franč. župni cerkvi. Maribor, dne 21. decembra 1931.

FERDINAND KRIŽANEC zemljoknjižni ravnatelj v p. soprog.

Naša srčnodobra in zvesta sestra, svakinja oziroma teta, gospodična

Paula Andres

poštna uradnica

je dne 20. decembra po daljši, težki bolezni za vedno zatisnila oči.

K večnemu počitku jo položimo dne 22. decembra ob 15.

Bodi ji ohranjen blag spomin!

Novo mesto, 20. decembra 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

Zahvala

Za številne ustne in pismene izraze sožalja, ki smo jih prejeli ob bridki izgubi naše drage sestre, tete in svakinje

Pavle Ciuha

se tem potem najiskrenejše zahvaljujemo. Še posebno zahvalo pa smo dolžni izreči g. dr. Franti Misu za njegovo nad vse požrtvovalno skrb za pokojnico med njeno dolgotrajno boleznijo, g. župniku dr. Angeliku Tomincu za njegove tolažilne obiske, prečastiti duhovščini, vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so v tako obilnem številu spremili predrago rajnico na njeni zadnji poti.

V Ljubljani, dne 21. decembra 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

Ne pozabite si pravočasno preskrbeti za božične praznike in novo leto najnovejše

gramofonske plošče moderne gramofone

Največjo izbero Vam nudi edinole specijalna trgovina za gramofonijo

JUGOŠPORT

LJUBLJANA — MIKLOŠIČEVA 34

Prijatelji perila

Sidro MERIMA

1439

TUDI VI BOSTE
VESELO PRESENEČENI IN ZADO"
„VOLNI ČE VAM PRINESE LETOŠNJI
BOŽIČ
NAJPRAKTIČNEJŠE DARILO:
ČEVLJE VODEČE DOMAČE
ZNAMKE

Peke

V TAČASNIH PRILIKAH
KUPUJTE SAMO
PRAKTIČNE DAROVE.

Koristno za vsakogar

Vsakemu tujemu jeziku se more lahko in dovršeno priučiti v 3—4 mesecih po Lingafon-metodi, učenje s pomočjo gramofonskih plošč. Uspeh učenja pa nadkriljuje vsako pričakovanje. Zahtevajte prospekt od zastopnika za Jugoslavijo: Srpska obrtna banka A. D. Beograd, Čika Ljubina 15, telef. 23630.

OZEBLINE

Novo nastale vsake vrste na roki, prstu, nogi, nosu, ušesu, ki so zatekle in srbijo, takoj izginejo, ako jih namažete s poznano

»BARTULICEVO LJEKOVITO MASTJO«

Cena zavitku samo Din 10.— Proizvaja in v promet jo daje stara, leta 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna Sv. Marije, Zagreb, Jelačičev trg 20. Dobi se v vsaki lekarni.

Karl May potuje po Jugoslaviji

Tako bi lahko imenovali vse tri knjige Karl Maya: »V gorah Balkana«, »V deželi Skiptarjev«, »Žuti«, ki bodo izšle v letu 1932. Te tri knjige, vsaka po 4 zvezke, v skupnem okrog 2000 strani, pripovedujejo o zanimivih doživljajih Karla Maya na Balkanu, predvsem v Južni Srbiji, ko je bila še pod turškim gospodstvom.

Vsakega prvega v mesecu izide en zvezek. Cena zvezku 13 Din, kdor pa naroči vse zvezke kot celoleten naročnik vsaj do konca januarja ali pozneje tako, da plača vse nazaj, plača za vseh 12 zvezkov samo 10 obrokov po 13 Din. Kdor hoče dobiti v celo platno vezane knjige vsakega četrta leta eno, vplačuje deset obrokov po 17 Din. Originalne platnice za vse knjige se bodo dobile po 10 Din v začetku januarja. Za vse ostale knjige našega založništva imajo naročniki 25 odstoten popust.

Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

V restavraciji hotela Miklič

se toči zopet toliko priljubljeni **Muškatelc**, ki je letos po kvaliteti res nekaj izredno dobrega. Cena liter 18 Din, čez ulico 16 Din. (Prejšnja leta 24 Din.) Pokusite in boste priznali, da tako dobrega še niste pili! Istotam se točijo za praznike prav dobra namizna vina po 10 in 12 Din liter!

Za božična darila:

Najnovejši in najlepši damski zimski klobuki v veliki izbiri po globoko znižanih končnih sezonskih cenah pri

A. Stauber, modistinji

Maribor, Ulica 10. ok obra

No novo vpeljana »specijalna trgovina žalnih klobukov in pajčolanov« po različnih cenah.

Ako si hočete prihraniti denar

za božična darila pri nakupu zimskih oblačil, posetite nemudoma našo konfekcijsko trgovino na **Dunajski cesti št. 7**

kjer kupite res prvovrstna zimska oblačila po neverjetno ponovno znižanih cenah:

Suknjiči, kratki, vatirani	že od Din 220.— naprej
Suknje, dolge	320.—
Suknje, dolge, črne, la	700.—
Suknjiči usnjeni, prvovrstno usnje	720.—
Otroške suknje	180.—

Pridite in oglejte si blago in cene!
Geslo: mal dobiček, velik promet!

Josip Ivančič, Ljubljana, Dunajska c. 7

Čevljarji pozor!

Ker nameravamo našo trgovino z novim letom preurediti ter znatno razširiti, pričnemo od 15. decembra t. l. dalje

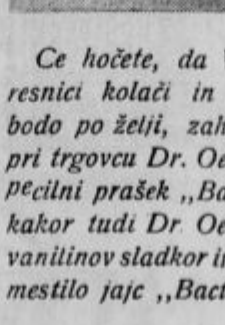
z inventurno razprodajo vseh čevljarjskih potrebščin po lastni nabavni ceni.

Razprodajala se bodo zlasti lepila, apreture (Perglass), politure, črnila, laki in barve za usnje, orodje, aparati itd.

po 40—60% znižanih cenah.

Ker bo vsled ugodne prilike zaloga kmalu izčrpana, priporočamo, naj nikdo ne odlašja z obiskom. — »Danubia«, družba z o. z. (preje G. Maher d. z o. z.), Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Cenjena gospodinja — zapomni se si
takole izgledajo pravi zavijki Dr. Oetkerja

Jamči za uspeh svetovna znamka »Dr. Oetker«, iznajditelj pečilnega praška. — Brezplačne receptne knjižice dobite pri Vašem trgovcu.

Lepa božična darila najceneje nudi

Stanko Japelj, zlatar Dunajska c. 9

Kupuje staro zlato in briljante po najvišji dnevni ceni.

Ljubljana, Aleksandrova cesta 4. Telefon 23-08.

»Avtomatični bufet« DAF-DAM

ceneje nudi in pošilja tudi na dom
črne plošče itd., ki Vam jih naj-
finiješe sandwich, delikatese, ve-
najzbranejša pristna vina, naj-

Za praznike
si preskrbite

Zakup gostilne in mesarije

V Dobu štev. 71, pri Domžalah se odda za 5 let v zakup na prometnem kraju ob državni cesti ležeča znana

Videmškova gostilna, mesarija

prostori za trgovino z vinom na veliko, z vsem potrebnim inventarjem, gospodarsko poslopje, sadni ter zelenjadni vrt, stanovanje in mestna tehtnica. — Obvezne ponudbe z navedbo mesečne najemnine, referenc in osebnih podatkov je staviti pismeno pri sodišču na Brdu, do 31. decembra 1931. — Pogoji so na vpogled pri sodišču na Brdu, ali pri trgovcu M. Rihtar v Dobu, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila.

Okrajno sodišče na Brdu.

Za Božič

nudim ravnokar dospela lepa darila in sicer: lepe moderne lestence v niklu, krasne namizne svetilke iz lesa in kovine ter ampelne za spalnice, dalje:

likalnice,
kuhalnice,
grelnice blazine,
električne peči,
razne grelce za vodo,
kuhalne plošče,
masažne aparate,
aparate za elektriziranje,
čistilne aparate za parketna
tla ameriškega izvora itd.

Izredno nizke cene!

Se priporoča

IVAN BOGATAJ - LJUBLJANA

trgovina z elektrotehn. predmeti, Kongresni trg štev. 19
(Poleg nunske cerkve)